

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 7 του Γεννητη 1905 | ΓΡΑΦΕΙ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 138

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΦΥΛΛΟ:

Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ. *Μακεδονία.*

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ. *Βιβλίο πρώτο (συνέχεια).*

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. *Ασυνείθιστος τύπος.*

ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ. *Σκιές Γροθιές (συνέχεια).*

Δ. Θ. ΣΠΙΓΓΟΣ. *Μιά απάντηση.*

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ. *Μαμά.*

Γ. Δ. ΝΑΛΕΤΗΣ. *Τό παλληκαρι της φανής.*

Δ. ΔΕΒΑΡΗΣ. *Η ξένη.*

Κ. Τ. ΣΟΛΟΙΚΙΜΟΣ.

Γ. Κ. 'Ο Σύμμαχος.

Δ. Θ. ΣΠΙΓΓΟΣ. *Κορφοί και ξόρκια. Για το περπατάρισμα.*

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. *Ψυχή* — Sully Prudhomme (μετάφ. Λεάντρου Παλαμά). Μ. Δ. Φραγκούδης. *Κώστας Γαζίας. Ένας. Νάξιος.*

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Βασίλισσα ήμουν μιά φορά, κι'είχα πορφύρα άτίμητη πορφύρα 'Ελληνική, και οι στρατοί μου διάδιναν πέρα και πέρα άνίκητοι 'Ασία και 'Αφρική.

Κι'άπ'τού Αιγαίου τα νερά και της Αιόνας την ερημο κι' ως των 'Ινδών τη γή δάρβαροι κ' ήμεροι λαοί σκυφτοί το προσκυνούσανε το μέγα μου Παιδί.

Κι' ήταν αλήθεια άσύγκριτο στα κάλλη και στον πόλεμο

και στην παλληκαριά·

κι' ή Νίκη ή φτερωτή θεά μαζί του 'ταν άφτέρωτη πιστή στο Βασίλειό.

Φεύγαν μπροστά του όλότεροι άδωποι πολεμόχαροι κι' άμέτρητες φυλές, οι Βήσσοι κι' οι Κοδομανοί κοπαδιαστά σαν πρόβατα σε χώρες μακρινές.

Κ' 'Εκείνος δθε διάβαινε, πιστός στο μέγα του όνειρο, τό φώς κάποιας αύγής, στα σκότη τ' 'Ασιατικά σκορπούσε από τον ήλιο της πατρικής του γής.

Μα την πολλή μου ζούλεψε τη δόξα κάποια μάγισσα και ρίχτοντας, ώμέ, χαμαί νεκρό το Γίγαντα στα ξένα κεί τα χώματα, ένέκρωσε κι' έμέ.

Σα σε ψοφίμι χήμιξαν κοράκια τότε λαίμαργα και τ' ωμορφο κορμί, που φίλοι γύρευαν κ'έχθροι να τ'άγκαλιάσουν, σχίσανε χτυπώντας το μ' όρμή.

Πέταξε άλλοιμονοι ή ζωή κ' ή Λευτεριά, ή πάναγνη κ' υπέρκαλη θεά, παραίτησέ με στής σκλαβιάς τη σκοτεινιά την ά- [μοιρη,

και πήγε μακριά.

Χίλιους άφέντες άλλαξα κ' ή νύχτ' ήταν άτέλειωτη και πουθενά αύγή, και μέσ' στα σκότη ώργιάζαν, ρουφώντας αίμα [δαίμονες

άπ' τη φτώχ ή μου γή.

Ζούσα ως τόσο μ' όνειρα και πρόσμενα θυμούμενη τη δόξα την παλιά, και μέσ' τα στήθια φύλαγα σα φύλαχτο μ' εύλάβεια 'Ελληνική καρδιά.

Μα τα δεινά μου είναι πολλά κ' είν' οι έχθροι μου [βάρβαροι

και σφάζουν, κ' οι φτωχοί

δεν έχω μιά παρηγοριά, για τις πληγές μου βάλ- [ισαμο,

και δύνει μου ή ψυχή.

Μα όχι δε θέ να δυστή! Είν' ή Φυλή μου άθάνατη και πάλι μιάν αύγή, άπ' τ' άγιασμένα κόκκαλα της Ρωμοσύνης πάνοπλη ή Λευτεριά θα βγή!

Λεμεσός — Κύπρος

Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ

ΣΚΙΑΣ ΓΡΟΘΙΕΣ

(Η άρχή του στο περασμένο φύλλο).

«Επιστολαί πρώην μαθητού» «δημώδη ήσματα Χριστουγέννων» υποκειμενικές νοσταλγίες, όμολογίες του επικριτή, ρητά της Γραφής—τρανές άποδείξεις όλα πώς είναι οικεία στο λαό ή καθαρεύουσα και στον κ. Σκια ή παραζηρητική τέχνη—κάπως κ' ή ρητορική. Η φράση τουλάχιστο εκείνη «άνθρωπος γράφων προχείρως έν επιστολαίς γλώσσάν τινα έχει τόσον «όγκο» «στόμφο» άέρα ρητορικό (έν επιστο- λαίς—πέντε άράδες· προχείρως=;) είναι και με τέ- τοια τέχνη πλεγμένη με τις φράσες τις άλλες, τόσο άνένοιωστα, δίχως να πάρει μυρουδιά ο άγαθός αναγνώστης, αλλάζει σε μιά στιγμή «ο πρώην μα- θητής» πούγραψε τις πέντε κακορίζικες άράδες και γίνεται «άνθρωπος γράφων προχείρως έν επιστο- λαίς» ώστε κάθε αναγνώστης άμαθος από τα στρα- τηήματα της ρητορικής, ο άναγνώστης που δεν έ- τυχε στη ζωή του νακούσει πώς ύπάρχει μιά κάποια περιεργη τέχνη, ή σοφιστική, που άσπρίζει τον άρά- πη και κάνει την καθαρεύουσα «διάλεκτον και δή» σφίγγει κι αυτός τη γροθιά του και βαστάει το 'σο

στην όργισμένη κραυγή του κ. Σκια: «Μεγάλα άληθώς τα έργα της ψευδογλωσσολογίας, άφού κάμνει άνθρώ- πους να εκφέρωσι τοιούτους παλαλοισμούς». Τόσο ά- ψήλα, τόμολογώ, ή «εύγλωττία» ή δική μας δε φτάνει· στής ρητορικής τις υπερβολές μαθημένη δεν είναι, δεν ξέρει να φουσκώνει τα πράματα—πολλά πολλά δεν έχει με τη σοφιστική. Η «εύγλωττία» αυτή που τόσο πειράζει τον κ. Σκια άλλου βαστάει. Εί- ναι 'σως ή στρογγυλή κι άκέρια έκφραση των όσων έχει κανείς να ειπεί—ή λεύτερη περπατησιζ του λόγου—χρώμα, κίνηση, νεύρο. Είναι ή χάρη του Ροΐδη, ή ζωή που χαίρεσαι στο Φωτιάδη τό ύφος, ή δροσιά—τί δροσιά!— που στάζει ή πέννα—τό φτερό του Ψυχάρη. Είν' «εύγλωττία» που δεν τρί- χει ποτέ άκαπίστρωτη—δεν παίρνει σάβρα την άλήθεια, άκούει πάντα κάποιο χέρι—της Λογικής. και χλιμιντρίζει σαν τη νοιώσει. Ούχ ούτω και ο κ. Σκιας. Ο κ. Σκιας έχει άλλα συνήθεια—είδαμε. Ο κ. Σκιας παίρνει από την άτυχ ή εκείνη γλωσ- σική έρευνα των Παναθηναίων «μαρτυρία» όπαδών του Ψυχάρη ότινεις όμολογούσιν ότι άπροσέκτως ό- μιλούντες μεταχειρίζονται τύπους της καθαρεύουσας» (σελ. 11)· παρατηρεί ακόμα ο κ. Σκιας ότι μερικοί άπ' αυτούς «και γράφοντες» μεταχειρίζονται τύ- πους της καθαρεύουσας και δεν κρατούν πάντα τους «φθογγολογικούς νόμους της δημώδους»—στο μεταξύ για να μας δείξει την έγερπη παρουσία της κ' ή «faculté maitresse» πετάει τη γνώμη του ο κ. Σκιας—την εξήγηση, παραζήτηση πάντα, γιατί μεταχειρίζονται και δεν κρατούν, και βρίσκει πώς το κάνουν «κατά λάθος ή εξ άνάγκης» εκεί που ο νους ο κοινός, ο στερημένος από τέτοια χαρίσματα θάκρινε ότι το κάνουν πιο πολύ, πρώτ' άπ' όλα από γνώμη και άρχές, σωστές ή όχι· άδιάφορο—και, με τον ίδιο άπαράλλαχτα τρόπο που σχημάτισε ο κ. Σκιας την κρίση ή άνθρωπος γράφων προχείρως έν επιστολαίς» από τις πέντε καίνες άράδες, φτειάνει κ' έδω άμί- σως από τις μαρτυρίες. τα μεταχειρίσματα, τις φθογγολογικές παρανομίες και τις άνάποδες εξήγη- σες, την κρίση αυτή—τό άριστουργηματάκι—που θα τό ζήλευε κι ο Δαρβίνος κρίση (αυτό είναι τό σπου- δαιότερο—με άξίωση πώς έχει κύρος άφού άκουμπάει στην έμπειρία—κρίση που θυμίζει τους «μέσους δρους» των παλιών σοφισμάτων—ο Η καθαρεύουσα γράφεται και όμιλείται και ύπ' αύτών των διωκόντων αυτήν» (σελ. 12). Είναι ναπορεί; πώς έβρηκε τη θεωρία που βρήκε; Και βγαίνουν αυτά με την άξίωση πώς είναι λογική επιστημονική, νόηση άυστηρή, σοβαρή σκέψη. Πού άραγε θάφταν' ένας Δαρβίνος γυρεύον- τας με τέτοιας λογής κρίτες, συνθεμένες με τέτοιον τρόπο από την έμπειρία να βρεί μιά επιστημονική εξήγηση της «άρχής των ειδών»; Πόσο θα του πή- γαιναν τότε, τί νόημα που θα είχαν άλήθεια οι βαθιές

ἐκείνες αὐλακίες, οἱ ζῶρες ἐκείνες οἱ πλατιές, πού πιάνουν ἀπὸ τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἔκρη τοῦ μεγάλου μετώπου του!

Ἵστερ' ἀπὸ τέτοια κρίση—μὲ κύρος—πολύ φυσικὸ εἶναι νὰ γράφει ὁ κ. Σκιαῆς «ἀτοπωτάτη ἡ πρόκλησις τοῦ ἐπικριτοῦ νὰ ὀρίσω «σὲ ποῖα πόλη σὲ ποῖο χωριὸ ἢ τουλάχιστο ἀπὸ ποῖα τάξη ἀνθρώπων» ὁμιλεῖται ἡ καθαρεύουσα ἀφοῦ ἠδύνατο νὰ ἴδῃ εὐκολώτατα ὅτι ὁμιλοῦσιν αὐτὴν πλεῖστοι καὶ αὐτοὶ οἱ ψυχαικοί». Πολὺ σωστὰ — «ἀφοῦ ἡ καθαρεύουσα γράφεται καὶ ὁμιλεῖται καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν διωκόντων αὐτήν». Καὶ νὰ εἴτανε μόνο «ἀτοπωτάτη» ἡ πρόκλησις τοῦ ἐπικριτῆ, μὰ ἔχει καὶ τοῦ κόσμου τὴν ἀντίφασιν· ἀφοῦ ὁ ἐπικριτὴς «ὁμολογεῖ ὅτι ὁμιλεῖται» ἡ καθαρεύουσα. — «Ἀληθῶς καίπερ γνωρίζων ὁ ἐπικριτὴς ὅτι ἡ καθαρεύουσα ὁμιλεῖται...» (σελ. 12). Εἶναι ἡ «ὁμολογία» ἐκείνη τοῦ ἐπικριτῆ πού τὴν ἐσερβίρει ὁ κ. Σκιαῆς μεταφρασμένη καὶ βεβελτιωμένη ἀπὸ τὴν κ. Faculté maîtresse στὸν «ἀληθῆ γλωσσολόγος» γιὰ νὰ τὸν «ἐκπληξῇ» ὁ κακός—ἐνὰ μικρὸ χωρατό. Καὶ κοίταξε πόσο δίκιος εἶναι ὁ κ. Σκιαῆς καὶ τῆς συμμετρίας φίλος. «Ὁμολογοῦσιν οἱ διώκοντες τὴν καθαρεύουσαν ὅτι μεταχειρίζονται τύπους αὐτῆς ὁμιλοῦντες» καθὼς καὶ «γράφοντες» — «ἔ, ὥστε ἡ καθαρεύουσα ὁμιλεῖται καὶ γράφεται καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν διωκόντων αὐτήν» ψιθυρίζει ὁ κ. Σκιαῆς στοχαστικὰ μὲ τὸ δάχτυλο στὸν κρόταφό του. Κάτι παρόμοιο δὲν ὁμολόγησε καὶ ὁ ἐπικριτὴς; Λοιπὸν ἡ διακιοσύνη, ἡ συμμετρία, ἡ ἀρμονία, ἡ ἀναλογία, ὅλες, ἐξὸν ἀπὸ τὴ λογικὴ, τὸ θέλουν καὶ παρόμοιο νὰ πεῖ καὶ δῶ ὁ κ. Σκιαῆς, καὶ τὸ εἶπε: «καίπερ γνωρίζων ὁ ἐπικριτὴς ὅτι ὁμιλεῖται ἡ καθαρεύουσα...» Τί νὰ γίνῃ; ἀφοῦ τὸ θέλουν τόσες κυρίες ἡ μιὰ σεβαστὴ καὶ οἱ ἄλλες ὡραίες, ἀναγκάζεται καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἐπικριτὴς νὰ φωνάξῃ ὅτι «γνωρίζει αὐτὸ πού δὲ γνωρίζει», καὶ νὰ θυμηθεῖ τὸν Ἑγέλο ποῦλεγε ὅτι τὸ ὄντως ὄν εἶναι τὸ σφισταγκαλίσμα τῶν ἐναντίων. Δὲν προφτάνει νὰ τὸν ξεχάσῃ καὶ ἀναγκάζεται νὰ τόνε θυμηθεῖ ξανά καὶ νὰ παραδεχτῇ ὅτι «μαζὶ ἐγνώριζε καὶ δὲν ἐγνώριζε, καὶ ἀναμειβόλως ἡγνόει, ὅσα ἔγραψαν κατὰ τῆς καθαρεύουσας οἱ ἐπιστημότατοι τῶν πολέμιων αὐτῆς, οἷον ὁ Ροῖδης καὶ αὐτὸς ὁ Ψυχάρης—«ὅτι δὲν παραδέχεται τοὺς ἰσχυρισμοὺς ἐκείνων, οὐδαμῶς δὲ ἀναφέρει τοῦτο» (σελ. 10, 12). Ἡ ἀπόδειξις, τὸμολογῶ πὺς πατάει στὴ γῆς καὶ μὲ τὰ τέσσερα πόδια ὥστε νὰ μὴν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν κουνήσει, καὶ εἶμαι βέβαιος πὺς θὰ γέλασε μαζί της

—ἀπὸ χαρὰ—καὶ «αὐστηρά» ἡ ἀγέλαστη Λογικὴ καὶ θέλει δὲ θέλει ὁ ἐπικριτὴς θὰ ξεφωνίσει τώρα «ὅτι δὲ γνωρίζει τὰ πράγματα πού γνωρίζει». Μπροστὰ σὲ τέτοια τεσεράποδη ἀποδείξις, τί ἀπόδειξις τοῦ μᾶς νὰ στήσῃ ἀπὸ μέρος τοῦ ὁ ἐπικριτῆς; Ἀπλέρη πολὺ, ὅτι ἂν δὲν εἶχε διαβάσει ὅτι γιὰ τὸ ζήτημα ἔχει γράψῃ ὁ Ροῖδης «καὶ αὐτὸς ὁ Ψυχάρης» δὲ θὰ εἶχε διαβάσει οὔτε τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σκιαῆς· γιὰ τὴν ὥρα πού θάποφασίσει καὶ νὰ διαβάσει ἀπ' ὅσα ἔχουν γραφῇ γιὰ τὸ ζήτημα καὶ εἰπαίρει νὰ διαλέξῃ, καὶ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια νὰ διαλέγῃ δὲ θάβριανε τὸ τελευταῖον βιβλίον. Ἡ ἀπόδειξις αὐτῆς, καὶ ἐγὼ τὸ βλέπω, εἶναι λιγούποκαιμενική, καὶ τρέμει μπρὸς σ' ἐκείνη τοῦ κ. Σκιαῆς σὺν τῷ πλεονεξίᾳ καὶ τῷ κἄτω ἀπ' τοῦ κυνηγᾶν σκυλιῶν τὸ πόδι. Γιὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀνευχάριστος μπορῶ νὰ τοῦ πῶ καὶ κάτι ἀκόμα. Ὅτι ὁ ἐπικριτὴς στὴν κρίση τοῦ ἐκείνου δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ μιλήσῃ γενικὰ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, καὶ γι' αὐτὸ δὲ βρῆκε ἀπαραίτητο νὰ ἐξετάσῃ «ἰσχυρισμοὺς» νὰ πεῖ ποιοὺς δέχεται καὶ ποιοὺς ὄχι, νὰ αἰτιολογήσῃ γιὰ τὴν δέχεται αὐτοὺς καὶ γιὰ τὴν διστάζει ἴσως νὰ δεχτῇ ἐκείνους. Μὲ τὴν κρίση τοῦ ἐκείνου, νὰ κρίνῃ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σκιαῆς ἢ πὺς σωστὰ τὴν καινούρια ἐκείνη θεωρίαν τοῦ κ. Σκιαῆς γιὰ τὴν καθαρεύουσα. Κι ἀνίσως πούθεν, δὲ θυμᾶμαι, ἀναγκάστηκε νὰ μιλήσῃ κάπως πὺς γενικὰ, ἢ θὰ τραβήχτηκε χωρὶς νὰ θέλῃ, ἢ θὰ τῷκανε γιὰ νὰ λάμψῃ περισσὰ ἡ ἀλήθεια τῆς καινούριας θεωρίας. Ἀν ὁ κ. Σκιαῆς στὸ βιβλίον τοῦ ἐκείνου δὲν ὑποστήριζε μιὰ «thèse» νὰ πῶμε, αὐτὴ γιὰ τὴν καθαρεύουσα, πὺς εἶναι «διαλεκτικὸς καὶ δῆ», ἂν οἱ τρακόσες σελίδες δὲν εἴτανε ἄλλο τίποτα παρὰ σκέττη ἀναίρεσις τῶν δογματικῶν τῆς ἀρεσῆς, τωρὸς ἀπὸ ἐπικρίσεις τῶν θεωριῶν τῶν ἀντιθέτων, ἀρχαῖα τῶν γραμματικῶν καὶ τῶν ἄλλων γλωσσικῶν λαθῶν τοῦ κ. Ψυχάρη, καὶ ἂν αὐτὴ τὴν «thèse» ὁ ἐπικριτὴς δὲν τὴν ξεχώριζε γιὰ νὰ τὴν πάρῃ νὰ τὴν κρίνῃ, δὲ θὰ μπορούσε ἴσως τίποτα νὰ γράψῃ γιὰ τὸ βιβλίον—γιατὶ δὲ θὰ ἔξερε ἀπὸ πού νάρχισει καὶ πού νὰ σταματήσει. Τί νὰ πρωτοδείξῃ, πόσο μακριὰ εἴταν ὁ κ. Σκιαῆς ἀπὸ τὸ νόημα τῶν θεωριῶν τῶν ἀντιθέτων—πρὸ πάντων τοῦ Ψυχάρη, ἢ τὰ λάθια καὶ τὴς ἀνακολουθίας πού βρίσκει ὁ κ. Σκιαῆς στὴ γλώσσα τοῦ κ. Ψυχάρη, πὺς δὲν εἶναι λάθια;—νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἂν ἡ δημοτικὴ ξέρε τὴ «συλλογὴ» μὲ τὸ νόημα «σκέψη» δὲ σημαίνει πὺς δὲ μπορεῖ νὰ τὴν ἔχει καὶ μὲ τὸ νόημα πού τὴ γράφει κά-

που ὁ κ. Ψυχάρης, καὶ πὺς κανεὶ λάθος ὀνομαζόντας τὰ «Ρόδα καὶ Μῆλα» συλλογῇ, recueil; Σ' ὅλες τὴς γλώσσας δὲ γίνονται αὐτά; Δὲ λένε στὰ γαλλικὰ reflexion καὶ τὴν ἀντιφασίαν καὶ τὴ σκέψη, causer τὸ κουβεντιάζω καὶ τὸ προξενῶ; Ὁ γέρο Ὁμηρος δὲ λέει «ἀκτὴ» καὶ τὴν ἀκροθαλασσὴ καὶ τὸν καρπὸ ἢ τὰ στάχια, «Ἀθήνηρος ἀκτὴν», «μῆδεα» καὶ τὴς «βυλῆς» καὶ κατὰ ἄλλα σεβαστὰ, «αἰδοῖα» ὅπως λένε τὰ λεξικά, πράγματα; Ἡ κυρία καθαρεύουσα δὲ λέει «ἄπειρος» καὶ τὸν ἀπέραντο, καὶ ἐκείνον πού δὲν ἔχει πείρα, «ἀγωγὴ» τὴν ἀνατροπὴ καὶ τὴ δικαστικὴ ἀγωγὴ; Ἡ δημοτικὴ μας δὲ λέει «σκοπὸς τοῦ τραγουδιοῦ» «ἔχω κάποιον σκοπὸ στὸ νοῦ μου», «φυλάει σκοπὸς»; — Ἡ νὰ παρατηρήσῃ ὁ ἐπικριτὴς πὺς μοναχὰ νόστιμη εἶναι ἡ γνώμη τοῦ κ. Σκιαῆς ὅτι τὸ «χρῶμα» ἡ δημοτικὴ δὲν τὸ ξέρει; — Κίνησαν τὰ τριανταφυλλὰ νάρθηδες ὅλα κοντὰ σου νὰ πάρουν χρῶμα καὶ βαρὴ ἀπὸ τὰ μάγουλά σου (Ἀραβαντινοῦ δημοτικὰ τραγουδιὰ, σελ. 332), μαζὶ μὲ χρῶμα τοῦρανοῦ (Ἀραβαντινοῦ, σελ. 333),—ὅτι τὸ λέει «μποριά»—νῆλεγε τουλάχιστο βαρὴ, ἢ καὶ θωρία· «μποριά» εἶναι ἡ οὐσία πού δίνει χρῶμα—καὶ ὅτι χαρὴ στὴν καθαρεύουσα ἐφτείασε ὁ Ψυχάρης; τίς λέξεις χρωματικά, πασίχρωμο κ.τ.λ.; — Ἡ νὰ πεῖ τοῦ κ. Σκιαῆς ὁ ἐπικριτὴς ὅτι νομίζει μόνο πὺς ξέρε τὴ δημοτικὴ, ὅταν γράφῃ ὅτι δὲν ἔχει τὸν τύπο «ἰα» τοῦ θηλυκοῦ, ἀλλὰ μοναχὰ τὸν «ἰά» ἐνῶ δὲν εἶναι βέβαια τῆς καθαρεύουσας; οἱ λέξεις τραπέζαρια, καθλαβάρια, καὶ ἐνῶ ἡ δημοτικὴ «αχαλῶντας» τὴν «περίπολον» τῆς καθαρεύουσας δὲν τὴν κάνει «περίπολι» μόνο «περιπο(υ)λία» (λέει ὁμοῦ καὶ «ἡ περίπολος»); Ἡ ὅτι ἄδικο ἔχει ὁ κ. Σκιαῆς, νὰ σημαδεύῃ γιὰ λάθος τοῦ Ψυχάρη, τὴ λέξη «ποτέ» παρμένη μὲ τὸ νόημα «καμιά φορὰ» ἐνῶ εἶναι καθαρὴς δημοτικὴς, ἐνῶ δὲ μυρίζουν καθόλου καθαρεύουσα ὅρασες τέτοιες «εἶδες ποτὲ σου τέτοιο πρᾶμα»; ἀπὸ νὰ τὸ φανταστῶ ποτὲς; Ἀλήθεια μπορούσε κανεὶς νὰ φανταστῇ ποτὲς τέτοια πράγματα; Δὲν μπορούσε μιὰ χαρὰ ὁ ἐπικριτὴς νὰ πινεῖ μέσα σ' ἐνὰ τέτοιο θαλάσσωμα; Σανδὶ σωτηρίας ἐστάθηκα σ' αὐτὸν ἡ «thèse» ἐκείνη, ἡ καινούρια θεωρία τοῦ κ. Σκιαῆς. Καὶ δὲν πρέπει νὰ μνηστέλλῃ ὁ κ. Σκιαῆς ὅτι θῆναι μεγάλος ὁ μιστὸς τοῦ στὸν ἄλλο κόσμον, ἀφοῦ σὲ τὸν ἐδῶ, τὸν κόσμον τῆς δοκιμῆς, ἔσωσε τὴ ζωὴ ἐνὸς πλησίον του. Μπροστὰ στὴν καλὴ του αὐτὴ πράξη, θὰ τοῦ συχωρεθῶν ὅλα ὅσα στὸν ὠραῖο, τὸν

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

56. Ἐφ' οὗ κατόπι ἔτυχαν ἀκόμα τῶν Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησιωτῶν οἱ ἀκόλουθες διαφορές καὶ τοὺς σπρώξαν σὲ πόλεμον. Ἐνῶ ἐνεργοῦσαν οἱ Κορινθοὶ πὺς νὰν τοὺς ἐξοφλήσουν, ὑποβιάστηκαν οἱ Ἀθηναῖοι κάπια τοὺς ἐπιβουλή (79), καὶ τοὺς Ποτειδαῖτες ἀπάνου ἐκεῖ στὸ ἑξαμίλι τῆς Παλλήνης, ἀποίκους τῶν Κορινθίων καὶ δικούς τοὺς συμμάχους φορολογητοὺς, τοὺς προστάξαν νὰ ῥέξουν τὸ πρὸς τὴν Παλλήνην τειχί καὶ νὰ δώσουν ὁμήρους, καθὼς

(79) Τὰ ΧΡ τὴν ἐχθραν. Θεοφάνερο λάθος. Γράφε τινα ἐνέδραν=δόλον. Πρβ. Πλάτ. Νόμ. 908 δόλου καὶ ἐνέδρας πλήρης.

καὶ νὰ διώξουν τοὺς πρωτεπιτρόπους (80) πού τοὺς ἐστελναν κάθε χρόνον οἱ Κορινοί, μήτε πιά νὰ δεχτοῦν ἄλλους· γιὰ τὴν ὁρθηθήκαν μὴπως τοὺς πείσει ὁ Περδίκκας καὶ οἱ Κορινοὶ ν' ἀποστατήσουν παρασαίροντας μαζί τοὺς καὶ τοὺς λοιποὺς συμμάχους τοῦ στα μέρη τῆς Θράκης.

57. Κι' ἀφ' αὐτῶν Ποτειδαεατῶν τοὺς τὰ ἐτοίμαζαν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ πρὶν, ἐφ' οὗ ὕστερα ἀπὸ τὸν Κερκυραϊκὸν θαλασσοπόλεμον. Γιὰ τὸ οἱ Κορινοὶ ἀνοίχτὰ πιά τότε τοὺς ἀντιφέρουνταν, καὶ ὁ Περδίκκας τοῦ Ἀλεξάντρου, σύμμαχός τοὺς πρῶτα καὶ φίλος, εἶχε γυρίσει ὀχτρός (81). Καὶ γύρισε ὀχτρός, γιὰ τὸ Φίλιππο τὸν ἀδερφὸ του καὶ τὸ Δέρδα,

(80) ἐπιδημιουργός. Ἀρχαῖα ἡ λέξη μὲ τὴν ἐπι=πρῶτο—, ὅπως στὰ δημοτικὰ ἐπιδουκόλος, ἐπαίτιος, ἐπιμάρτυρος, ἐπίουρος, ἐπιποιμήν, φηγέομαι. Ἐστὶ ἀρχαῖα ὁ Αἰσχύλος ἐπαρχος=πρωτάρχος. Δημιουργός στὰ παλὰ=ὁ τὰ δῆμι ἐργαζόμενος, ὁ καλλιεργητὴς τῶν κοινῶν μετοχιῶν· ἐπειτα=ἐφορος.

(81) ἐπεπολέμωτο—ἐπολεμώθη. Ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὸ φίλος δείχνει πὺς πρέπει νὰ γράψουμε ἐπεπολέμωτο—ἐπολεμώθη (ἐπὶ τὸ πολέμιος). Τὸ ἴδιο 1, 36 γράφει πολεμιοῦται ἀντιθετικὰ πρὸς τὸ οἰκείουται, καὶ 5, 98 γράφει πολεμώσεσθε.

πού εἶχανε συνασπιστῇ ἐναντίον τοῦ. οἱ Ἀθηναῖοι κλείσανε συμμαχίαν· καὶ ἀπὸ φόβου ἐστελνε στὴ Λακεδαίμονα καὶ ἐνεργοῦσε νὰν τοὺς ἀνοίξῃ πόλεμον μὲ τοὺς Πελοποννησιώτες, καθὼς καὶ ἐγκαλῶνουνταν τοὺς Κορινθοὺς χάρι τοῦ σκωμοῦ τῆς Ποτειδαίας. Τὸ ἴδιο, πρότεινε καὶ στοὺς Χαλκιδιώτες τῆς Θράκης καὶ στοὺς Βορτιαίους ν' ἀποστατήσουν ἀντάμα, πιστέγοντας πὺς, ἂν ἀφ' αὐτῶν τὰ γειτονικά του μέρη τᾶχε σύμμαχα, ἐγκαλῶτερα θὰ κατόρθωνε τὸν πόλεμον συντροφιασμένους μαζί τοὺς. Ἀφ' αὐτῶν λοιπὸν τ' ἄκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ θέλοντας νὰ προλάβουν τοὺς σκωμοὺς τῶν πολιτειῶν—ἐπειδὴς τότες ἔτυχε νὰ στέλνουν 30 καράβια καὶ 1000 ἑπλίτες στὰ μέρη τοῦ Περδίκκα μ' ἀρχηγούς τὸν Ἀρχέστρατο τοῦ Λυκομήδη καὶ ἄλλους διό—προστάζουν (82) τοὺς ἀρχηγούς τοῦ στόλου νὰ πάρουν ὁμήρους τῶν Ποτειδαεατῶν καὶ νὰν τοὺς γκρεμίσουν τὸ τειχί, καὶ τὴς πολιτείας ἐκεῖ κοντὰ νὰν τὴς προσέχουν μὴν ἀποστατήσουν.

58. Κι' οἱ Ποτειδαῖτες τότες στείλανε γερόντους στὴν Ἀθήνα, μὲ μιὰ ἐλπίδα πὺς ἴσως τοὺς πείσουν νὰ μὴν τοὺς πειράξουν, ἐνῶ σύγκαϊρα πᾶσαν

(82) ἐπιστέλλουσι. Ὁ στόλος ὁμοῦ ἀκόμα δὲν εἶχε ξεκινήσει. Νομίζω ἐπεντέλλουσι.

ἄλλόκοτο, τὸν ἀκατανόητο αὐτὸν κόσμον ἔγραψε ποτὲ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα.

Ἀπὸ τὸ ἴδιον κι ἀκριβὲς μέταλλο ποὺ σφυροκόπησε ὁ κ. Σκιας τὴ φράση «ὁ ἐπικριτὴς ἀναμφιβόλως ἀγνοεῖ ὅσα ἔγραψαν οἱ ἐπισημότατοι κτλ.» εἶναι χυμένη καὶ κάποια ἄλλη παρατήρηση ὅτι αὐτὸ ἐπικριτὴς παρέρχεται ἐν σιγῇ (τὰ περὶ τοῦ μεταπλασμοῦ τῶν τύπων) ὡς ἂν οἱ ἀρχαῖοι τύποι νὰ ἦσαν παντελῶς ἄχρηστοι καὶ νὰ μὴ ὑπῆρχε μηδεμία δυσκολία νὰ ἀποβληθῶσιν ὁλοσχερῶς πάντες» (σελ. 9).

Ἀλήθεια ποὺ ὁ ἐπικριτὴς ἴσως δὲ θὰ ἔδωκε ἔτσι τὸ ζήτημα—ἂν εἶναι ἀχρηστοὶ ἢ χρήσιμοι ἀρχαῖοι τύποι, παρὰ κάπως ἄλλιως, ἂν μποροῦν ἢ ὄχι νὰ σταθοῦν ἐπὶ τὴ γλώσσα, νάρθουν σὲ ὀργανικὸ δέσιμον μὲ τοὺς τύπους τοὺς ἄλλους—ἂν ἡ δημοτικὴ ὁ λαὸς, μπορεῖ νὰ τοὺς κάνει δικούς του. Καὶ εἶπαν πολλοὶ καὶ σπουδαῖοι πῶς γιὰ νὰ μὴν πέσεις ὅξω ψάχνοντας ἕνα ζήτημα, γιὰ νὰ μὴ βρεῖς—νὰ πούμε—μελετώντας τὰ γλωσσικὰ τὰ διὰ μας πῶς ἡ καθαρεύουσα εἶναι «διάλεκτος καὶ δὴ» ἀνάγκη πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ τὸ βάλεις ὅπως πρέπει τὸ ζήτημα, νὰ τὸ πιάσεις ἀπὸ τὴ μεριὰ ποὺ πρέπει. — Une question bien posée est à moitié résolue. Ὅσο γιὰ τὴν παρατήρησιν ποὺ τοῦ κάνει ὁ κ. Σκιας, ὁ ἐπικριτὴς δὲν ἔχει νὰ νοιώσει τῶν δοντιῶν του τὸ «ἔρκος» παρὰ γιὰ νὰ μετανοήσει ποὺ ἠμολόγησε πρὶν τοῦ κ. Σκια τὴ δικαιοσύνη. Γιατὶ ἐπὶ τὴν κρίσιν τοῦ «δὲν παρέρχεται ἐν σιγῇ» δὲν προσπερνᾷ δίχως νὰ πεῖ λέξη τὸ ζήτημα τῶν ἀρχαίων τύπων μέσα ἐπὶ τὴν γλώσσα, μάπεναντίας στὸ τέλος-τέλος, ὕστερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ κάναν τὸν κ. Σκια ἂν μὴν καταλαβαίνει πῶς καταλαβαίνει ὁ ἐπικριτὴς τὸ γλωσσικὸ ζήτημα—στεκεται ὁ τελευταῖος αὐτὸς καὶ πιάνει στὰ χεῖρα του τὸ ζήτημα, ποὺ λέμε, μὲ ὅλη τὴν καλὴ διάθεσιν νὰ τὸ ψάξει. Μὰ ἐπὶ τὴ στιγμή τὸ πετάει, σταυροκοπιέται καὶ λείει ἀπὸ τὸ ζήτημα—αὐτὸ εἶναι ἄσχετο μὲ τὴ θεωρίαν τοῦ κ. Σκια, κ' ἐπομένως ἡ ἐξέτασίς του δὲν ἔχει τὸν τόπον τῆς ἐδῶ—καὶ μ' αὐτὰ του τὰ λόγια σβύνει τὸ φῶς καὶ βάζει τὴν τελευταία τελείαν ἐπὶ τὴν κρίσιν ποὺ ἔγραψε, καὶ στὸ «ἀπερίσκεπτος» κεφάλι του τὸ νυχτερινὸ του σκούφο. Τί καλὰ, τὸ ἴδιον νὰ μποροῦσε νὰ κάνει καὶ τώρα!

(ἔχει συνέχεια)

ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

(Μεταφρασμένο ἀπὸ μιὰ σειρά γαλλικῶν ποιημάτων τοῦ Ψυχάρη «La vie renaissante» ποὺ φάνηκαν ἐπὶ «Nouvelle Revue» τοῦ 1889)

Τὰ κύματα, στὰ κίθια τῆς αὔρας τὰ πετάματα,
Στὸ μαγικὸ τὸ πέλαγο τὸ γλυκοκοιμισμένο,
Μαζὶ μὲ κόσμον ἀλλοιωτικὸν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ γραμμμένου
Σοῦ φέρνουν, τὸν πολυαγαπημένον σου.

Ἔρχεται μὲ τὴ θάλασσα μέσ' τὰ γαλάζια τοῦ ὄνειρα
Μὲ τὴ μεγάλη θάλασσα ποὺ ἀνεβοκατεβαίνει,
Καὶ ἐπὶ τὴν ἐρημικὴν ἀμμουδιὰν τὴν ἠλιοφωτισμένην,
Σκορπάει τὸ πολυβούιστον καὶ τὸ τρανὸ τῆς φιλίας.

Ἔτσι ἐπὶ τὴν ξέρα τοῦ γιαιλοῦ, ποὺ στέκει καὶ σπα-
[ρίζοντας

Ποθεῖς, κάθε φευγάτη σου εὐτυχία νὰ γυρίσῃ,
Φτάνει μὲ τὸ μεθύσι τοῦ γιὰ νὰ σὲ πλημυρίσῃ,
Φτάνει ὡς εἰς αἶνα, ὁ ἔρωτας ὁ ἀπέραντος.

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΣ

(Sully Prudhomme)

Τὰ πλάθει ἀγάλια κ' ἡσυχὰ τὰ ἔργα τῆς ἡ Φύσης,
Ἀργὰ τίς θαμποχάραζε τοῦ στήθους τίς γραμμές,
Καθὼς τὴ θάλασσα ἔκανε νὰ γλυκοκουματῇ,
Καὶ τίς ραχοῦλες νὰ ὑψωθῶν καὶ νὰ σκαφοῦν
[λακκιές.

Στὴν κάθε ἐτοίμαζε καρδιὰ γλυκὴ γιὰ ν' ἀκουμπίσῃ
Προσκέφαλον, κυρτώνοντας τῶν λόφων τίς πλαγιές·
Στῶν πρώτων κρίνων τὸν καιρὸν, τὸν κόρπον ἔχει·
[σκαλίση

Τάχα ἀπὸ πόσες ὕστερα γυναικείες ζωγραφιές!

Δὲν εἶναι ἡ Εὐὰ δοκιμὴ στερνὴ τῆς, μήτε ἡ μόνη·
Τὸ θάμα ποὺ προσμένουμε μὲ τὸν καιρὸ τελειώνει,
Κι' ἀπὸ γυναικα σὲ γυναικα ἀνθίζ' ἡ ὁμορφάδα

Πάντα, ὡς τὸ εἶδος τῶν φαστῶν ποὺ ἡ Τέχνη θριαμ-
[βεύτρα

Ἐνὸς ἀνθρώπου κορμιοῦ τὴν ὄψιν τὴ ζητεῦτρα
Πλάθει ὑπεράνθρωπον. — Κι' αὐτὴ, τῶνθος τῆς γῆς
[σου, Ἑλλάδα!

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

ΑΣΥΝΕΙΘΙΣΤΟΣ ΤΥΠΟΣ

Φίλε μου,

Μὲ κατηγορεῖς, γιατί ἔφησα νὰ περάσουν εἰκοσιδύο μέρες, χωρὶς νὰ λάβῃς γράμμα μου καὶ λίες, πῶς σ' αὐτὸ τὸ διάστημα σβύστηκες τέλεια ἀπὸ τὸ θυμητικόν μου, ἢ ποὺ πολὺ χαμένος νὰ γράψω μὲ τὲς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου ὄχι μὲ πέννα—κάποια σελίδα ρομαντισμοῦ στὸ βίον μου δὲν ἔλαβα καὶ νὰ δώσω καὶ ἐπὶ τὴν φιλίαν κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου.

Νῆξερές πόσο μαντεύω τὴ σκέψιν σου! μὲ φανταζέσαι σὲ τοῦτο τὸ χαριτωμένο νησάκι τοὺς Κορφοῦς, ποὺ ἦρθα νὰ περάσω τὸ χειμῶνα μου, σὰ χαμένον χωρὶς δῶ ὁμορφὰ μάτια ποὺ μὲ γλύκα νὰ με κυττάζουν, χωρὶς κουβεντούλες ἀπὸ κεῖνες, ποὺ χωρὶς νὰ λένε τίποτα, λένε πολλὰ, καὶ ποὺ προσπαθῶ νὰ τῆξω καὶ τὰ δύο, ἢ ποὺ τῆξω καὶ σὲ καμμιὰ γωνίτσα σαλονιοῦ ἢ σὲ κανένα θεωρεῖον θεάτρου, σὲ κανένα τέννις ἢ σὲ καμμιὰ ποδηλατοδρομίαν, ἔτοιμος νὰ πουλήσω σήμερον αἰσθήματα καὶ αὐριο νὰ τὰ λησμονήσω ὅλα, ἐγὼ «τ' ἀπιαστον μεγάλο παιδί», ὅπως συνειθίσεις νὰ μὲ κράζης, ἄδικα ἢ δίκαια δὲν ξέρω. Κι ὅμως αὐτὴ τὴ φράζην γελάστηκες. Ἐχω κάτι νὰ σοῦ διηγηθῶ, μὰ κατὰ ἀλλοιωτικόν, ποὺ δὲ μοιάζει μὲ τὰ συνειθισμένα μας, ἀφοῦ μονάχα δύο μέρες ἔφτασαν, γιὰ νὰ γραφτῇ μὲ γράμματ' ἄσυστα στὸ νοῦ μου μιὰ σπαρταριστὴ ἐντύπωση. Μὰ μήπως πολλὰς φορὰς δὲ φτάνει καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ μονάχα, ἕνα βλέμμα, ἕνας λόγος, ἕνα χαμόγελο, κάποτε καὶ μιὰ κακία, γιὰ νὰ μὲς κάμουν νὰ σκεφτοῦμε διαφορετικὰ καὶ νὰ νοιώσουμε τὴ ζωὴ ἀλλοιωτικὰ;

Μοῦ φαίνεται ποὺ σὲ βλέπω νὰ διαβάζης τὸ γράμμα μου καὶ ποὺ χαμογελάς μὲ τίς θεωρίες μου. βρίσκεις ποὺ γράφω πολλὰ κ' ἴσως γι' αὐτὸ μὲ φανταζέσαι ἐρωτευμένον τρελλὰ ἀπὸ κάποια Κορφατοπούλα, ἴσως νὰ νομίζης αὐτὴ τὴ στιγμή, ποὺ γλήγορα θὰ σοῦ γράψω, πῶς παντρεύομαι. Ἀλλὰ καὶ πάλι γελιέσαι· πάψε νὰ χαμογελάς, ἂν θέλῃς, κι ἔκτου.

Ἐνα βράδυ σ' ἕνα μεγάλο χορὸν ἕνας νέος Κερκυραῖος ἐπιστήμονας, ποῦτιχε νὰ τὸν γνωρίσω σκεδὸν μόλις ἔφτασα δῶ, μοῦ λέει: «πᾶμε νὰ σὲ πα-

φτάνουν ἐπὶ τὴν ὁρὰν ἀπὸ τὴν σηκώθηκε ἡ Ποτειδαία 40 μέρες ὕστερα.

61. Κι' ἡ εἰδησιὴ πῶς σηκώθηκαν οἱ πολῖτες ἔφτασε καὶ στοὺς Ἀθηναίους ἀμέσως, καὶ τότε, σὺν ἄκουσαν πῶς ζύγωνε κ' ὁ στρατὸς μὲ τὸν Ἀριστέα, στέλνουν πρὸς τ' ἀποστατημένα μέρη 2000 δικούς τοὺς ὁπλίτες καὶ 70 καράβια μὲ στρατηγούς τὸν Καλλιὰ τοῦ Καλλιάρχου καὶ ἄλλους τέσσαρους. Ἀπὸ τὰ φτάσαν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν βρίσκουν (86) τοὺς πρὶν τοὺς 1000 ποὺ εἶχαν παρὶ τὴν Θέρμην καὶ πολιορκοῦσαν τὴν Πύδου, καὶ τότε καθίσαν κ' ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ τὴν πολιορκήσαν· ἔπειτα ὁμοῦ καθὼς ἐβιάζε ἡ Ποτειδαία καὶ τὸ φτάσας τοῦ Ἀριστέα, περιέστησαν καὶ κλείσαν μὲ τὸν Περδίκκην συμμαχίαν τῆς ἀνάγκης, καὶ βγήκαν ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν. Ἀπὸ καὶ κατεβαίνοντες ἐπὶ τὴν Βέροια καὶ κατόπι ἐπὶ τὴν Στρέψαν (88α), κ' ἀπὸ τῶν πρώτων δοκιμάσαν νὰν τὴν πάρουν καὶ δὲν τὸ κατόρθωσαν, προχωροῦσαν περὶ πρὸς τὴν Ποτειδαίαν μὲ 3000 δικούς

(86) πρῶτον καταλαμβάνουσι. Τὸ πρῶτον κατὰ τὸν πηγαίνει ἐπὶ ἐπολιόρκησαν.

(88α) Τὰ ΧΡ ἐπιστρέψαντες Ὁ Πλυγερὸς ἐπὶ Στρέψαν.

καὶ ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα μὲ Κορθινούς γερόντους (83) ν' ἀσφαλίσουν βοήθην, ἢ γίνεαι τυχὸν ἀνάγκη. Ἐπειδὴς ὅμως προσπαθῶντας καὶ δὲν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν Ἀθήναν τίποτα καλὸ παρὰ τὴν ἀρμυρὰν, τὸ ἴδιον ἀρμένιζε γιὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ γιὰ τὸν τόπον τοῦ, κ' ἔπειτα οἱ Ἀχαιοὶ ἀρχὴς τοὺς ἔταξαν, ἂν οἱ Ἀθηναῖοι κινήσουν πρὸς τὴν Ποτειδαίαν, νὰ πατήσουν ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν, τότες πᾶ μ' ἀπὸ τὴν ἐφκαίριαν σηκώνονται συνορκοῦμενοι μὲ τοὺς Χαλκιδιώτας καὶ τοὺς Βορτιαίους. Κι' ὁ Περδίκκας πείθει τοὺς Χαλκιδιώτας νὰ παραιτήσουν τίς πολιτεῖς τοὺς τίς κολλήσῃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ νὰν τίς γκρεμίσουν, κ' ἔπειτα νὰ κουβαληθῶν ἀπάνου ἐπὶ τὴν Ὀλυμπον κ' ἐκεῖ μιὰ πολιτεία νὰ γίνων ὅλοι τοὺς, δυνατὴ κ' ὅσοι τίς παραιτήσαν ἔτσι (84), τοὺς παρὰχώρησε διὰ τοῦ τόπου τῆς Μυγδονίας γύρω ἐπὶ τὴν λίμνην Βόλβην νὰν τὸν καρπώνουνται ὅσο βαστὰ ὁ πόλεμος μὲ τοὺς Ἀθηναίους. Ἀπὸ τῶν λοιπὸν ῥήχοντες τίς πολιτεῖς τοὺς κουβαλοῦνταν ἀπὸν κ' ἐτοίμαζόντουσαν γιὰ πόλεμον.

(83) ἔπραδον. Ἐνὸ κατὰ τὸν Πορρο.

(84) τοὺς δ' ἐκλιποῦσι τούτοις. Νομίζω τοὺς δ' ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τούτοις. Πρβ. 3, 114 καὶ 8, 18 ἐπὶ τοῖςδε. Ἡρδ. 1, 60 ὁμολογῶντα ἐπὶ τούτοις.

59. Καὶ τῶν Ἀθηναίων τὰ 30 καράβια φτάνουν ἐπὶ τὴν ὁρὰν καὶ βρίσκουν τὴν Ποτειδαίαν καὶ τίς ἄλλες πολιτεῖς σηκωμένες. Κ' οἱ στρατηγοὶ, φρονώντας πῶς ἀδύνατον μ' ὅση εἶχαν δύναμιν νὰ πολεμῶν καὶ Περδίκκην κ' ἀποστατημένα μέρη ἀντάμα του, τραβοῦν πρὸς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου καὶ τοὺς στέλναν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, καὶ καθίσαν ἐκεῖ καὶ πολεμοῦσαν, συνασπισμένοι μὲ τὸ Φίλιππον καὶ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Δέρδα, ποῦχανε μπεῖ ἀπὸ πάντων μεριὰ μὲ στρατό.

60. Ὡς τόσο οἱ Κορθινοὶ, ὅτα σηκώθηκε ἡ Ποτειδαία καὶ τ' Ἀττικὰ καράβια βρίσκονταν ἐκεῖ ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν, φοβηθήκανε μήπως πάθει τὸ μέρος, καὶ θεωρῶντας διὰ τοὺς τὸν κίντυνον στέλνουν δικούς τοὺς ἰθελοντάδες, καθὼς κ' ἄλλους ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον μισοδοτημένους, ὅλους ὅλους 1600 ὁπλίτες μὲ 400 ἀλαφροὺς. Στρατηγὸς τοὺς εἶταν ὁ Ἀριστέας τοῦ Ἀδεμάντου ποὺ ἀπὸ φιλίαν τοῦ καθαρὸν οἱ πῶ πολλοὶ στρατιῶτες ἀπὸ τὴν Κόρθον κατατάχτηκαν ἰθελοντάδες· τί στάθηκε παντοῦ καὶ πάντα δημοτικὸς μὲ τοὺς συμπολίτες του (85). Καὶ

(45) Τὰ ΧΡ Ποτειδαίαις. Γράφει πολῖταις. Δὲς Λεξικά.